

PUNJAB PCS

2025

PRELIMS MOCK TEST BOOKLET (MTB)

25

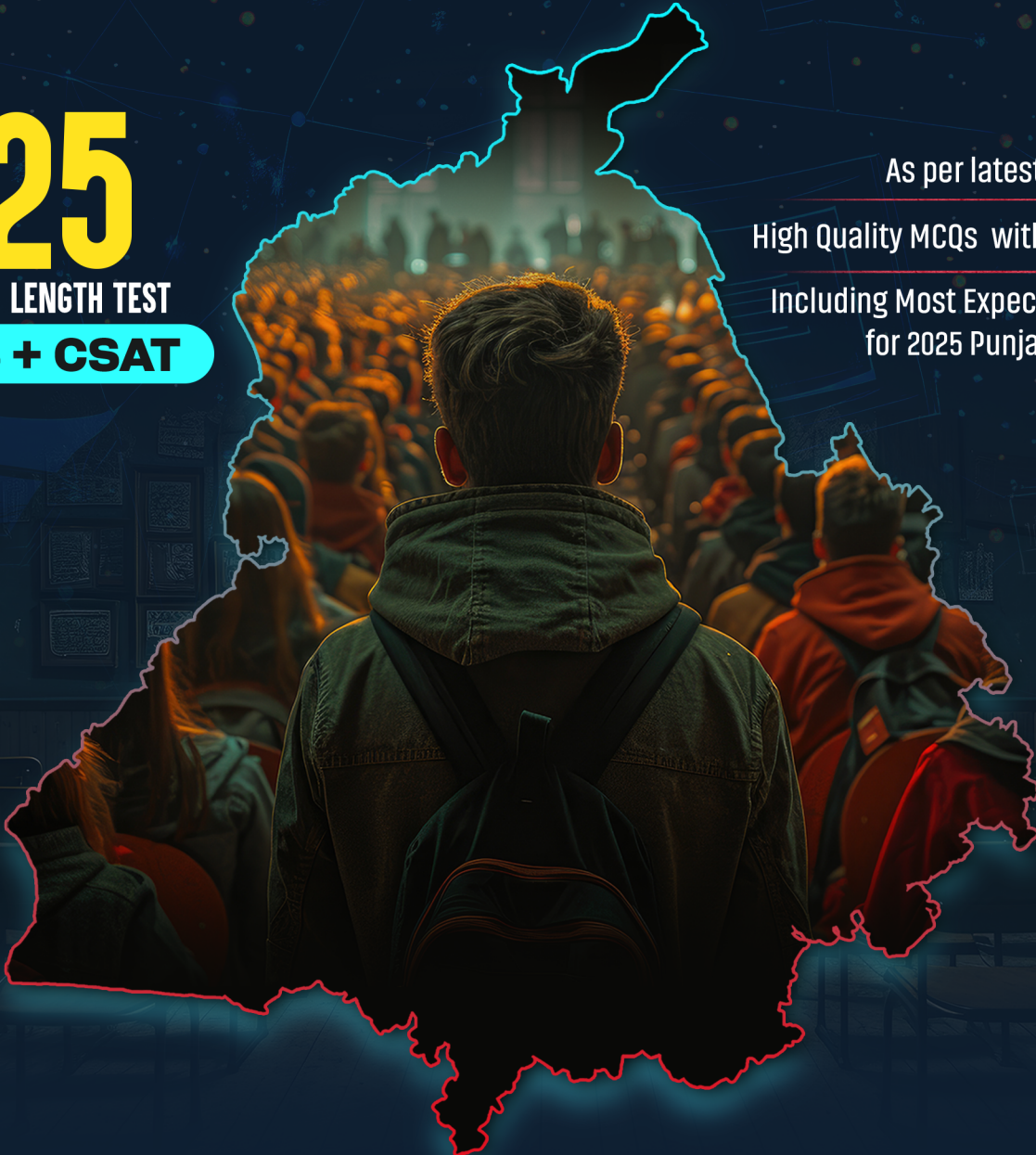
FULL LENGTH TEST

GS + CSAT

As per latest PPSC pattern

High Quality MCQs with **OMR sheets**

Including Most Expected Questions
for 2025 Punjab PCS Prelims

Punjab PCS Mock Test Booklet

Time Allowed: 120 Minutes

Maximum Marks: 200

Punjab PCS

Read the following instructions carefully before you begin to answer the questions.

Candidate's Name : _____

Father Name : _____

Date of Birth:

--	--

--	--

--	--	--	--

D D M M Y Y Y Y

OMR Response Sheet No.: _____ Roll No.: _____

INSTRUCTION TO CANDIDATE

1. The Candidate shall NOT open this Booklet till the time told to do so by the Invigilation Staff. However, in the meantime, the Candidate can read these Instructions carefully and subsequently fill the appropriate columns given above in CAPITAL letters. The candidate may also fill the relevant boxes out of 1 to 9 of the optical Mark Readers(OMR) response sheet, supplied Separately.
2. Use only blue or black ball point pen to fill the relevant columns on this page as well as in the OMR sheet. Use of Ink pen or any other pen is not allowed.
3. The candidate shall be liable for any adverse effect if the information given above is wrong or illegible.
4. Each candidate is required to attempt 100 questions in 120 minutes, except for eligible orthopedically/visually impaired candidates, who would be given 40 extra minutes, by marking correct responses on the OMR sheet.
5. The candidates, when allowed to open the question paper booklet, must first check the entire booklet to confirm that the booklet has a complete number of pages, the pages are printed correctly and there are no blank pages. In case there is any such error in the question paper booklet then the candidate should IMMEDIATELY bring this fact to the notice of the Invigilation Staff and obtain a new booklet of the same series as given earlier.
6. The serial number of the new Question booklet if issued for some reason should be entered in the relevant column of the OMR. The Invigilation Staff must make necessary corrections in their record regarding the change in the serial no. of Question booklet.
7. The question paper booklet has 52 pages.
8. The paper consists of a total 200 Marks. Each question shall carry two marks. There are four options for each question and the candidate has to mark the MOST APPROPRIATE answer on the OMR response sheet.
9. There is no negative marking for wrong answers or questions not attempted by the candidate.
10. The candidate MUST READ INSTRUCTIONS BEHIND THE OMR SHEET before start answering the Questions and check that two carbon copies attached to the OMR sheet are intact.
11. The translated version of the questions in Punjabi is provided only to facilitate. In case of any doubt, the English version of the question is to be treated as final.

1. Consider the following texts in the context of Indian history:

1. Sutrakritanga	2. Theragatha
3. Jivaka	4. Mahavibhasa
5. Kalpasutra	

Which of the above are related to Jainism?

(a) 1, 3 and 5	(b) 1, 2, 4 and 5
(c) 2, 3, 4 and 5	(d) 1, 4 and 5

2. With reference to Dholavira, the fifth largest site of Indus valley civilization, consider the following statements:

1. Dholavira is the only Harappan site where the city was divided into three parts.
2. Unlike other Harappan sites, absence of a fortified citadel is a feature of Dholavira.

Which of the statements given above is/are correct?

(a) 1 only	(b) 2 only
(c) Both 1 and 2	(d) Neither 1 nor 2

3. Consider the following statements:

1. The oldest rock-cut caves in India, the Barabar Caves were made for Ajivikas and Jains to retreat and meditate.
2. Strict determinism was the central tenet of Ajivikas.
3. Ajivika is one of the Nastika Darsana or Heterodox schools of Indian philosophy as they did not believe in the authority of Vedas.

Which of the statements given above is/are correct?

(a) 1 and 2 only	(b) 2 only
(c) 1 and 3 only	(d) 1, 2 and 3

4. Consider the following statements with reference to Buland Darwaza:

1. It was built to commemorate the conquest of Gujarat by Akbar.
2. It combines the elements of Persian and Central Asian architectural styles.
3. It is constructed entirely in red sandstone with white marble outlining the arches.

Which of the statements given above is/are correct?

(a) 1 and 2 only	(b) 2 only
(c) 1 and 3 only	(d) 1, 2 and 3

5. Consider the following statements with reference to the Bhakti movement:

1. Saint Namadev was a contemporary of Achyuta Deva Raya of the Tuluva dynasty.
2. Like Kabir, Guru Nanak laid emphasis on the concept of one God.
3. Ramananda was the first Bhakti saint to have women as disciples.

How many of the statements given above are correct?

(a) Only one	(b) Only two
(c) All three	(d) None

1. ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਸੂਤਰਕ੍ਰਿਤੰਗ	2. ਥੇਰਗਥਾ
3. ਜੀਵਕ	4. ਮਹਾਂਵਿਭਾਸ
5. ਕਲਪਸੂਤਰ	

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਜੈਨ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ?

(a) 1, 3 ਅਤੇ 5	(b) 1, 2, 4 ਅਤੇ 5
(c) 2, 3, 4 ਅਤੇ 5	(d) 1, 4 ਅਤੇ 5

2. ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਥਾਨ, ਧੋਲਾਵੀਰਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਧੋਲਾਵੀਰਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਹੜੱਪਾ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਚਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਹੋਰ ਹੜੱਪਾ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਕਿਲ੍ਹੇਦਾਰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਧੋਲਾਵੀਰਾ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਸਹੀ ਹੈ?

(a) ਸਿਰਫ਼ 1	(b) ਸਿਰਫ਼ 2
(c) ਦੋਵੇਂ 1 ਅਤੇ 2	(d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ, ਬਾਰਾਬਰ ਗੁਫਾਵਾਂ ਅਜੀਵਿਕਾਂ ਅਤੇ ਜੈਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।
2. ਸਖ਼ਤ ਨਿਰਣਾਇਕਤਾ ਅਜੀਵਿਕਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀ।
3. ਅਜੀਵਿਕ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਸਤਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੇਟਰੋਡੋਕਸ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਸਹੀ ਹੈ/ਸਹੀ ਹੈ?

(a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2	(b) ਸਿਰਫ਼ 2
(c) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3	(d) 1, 2 ਅਤੇ 3

4. ਬੁਲੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਇਹ ਅਕਬਰ ਦੁਆਰਾ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
2. ਇਹ ਫ਼ਾਰਸੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆਈ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।
3. ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਲ ਰੇਤਲੇ ਪੱਥਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟਾ ਸੰਗਮਰਮਰ ਹੈ ਜੋ ਮਹਿਰਾਬਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ/ਹਨ?

(a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2	(b) ਸਿਰਫ਼ 2
(c) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3	(d) 1, 2 ਅਤੇ 3

5. ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਸੰਤ ਨਾਮਦੇਵ ਤੁਲੁਵਾ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੇ ਅਚਿਊਤ ਦੇਵ ਰਾਏ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਨ।
2. ਕਬੀਰ ਵਾਂਗ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।
3. ਰਾਮਾਨੰਦ ਪਹਿਲੇ ਭਗਤੀ ਸੰਤ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚੇਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ?

(a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ	(b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
(c) ਤਿੰਨ	(d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

6. Consider the following statements: Statement-I: The demand by nationalist leaders for self-government for Indians was not termed as seditious after the August Declaration. Statement-II: The Morley-Minto Reforms aimed to provide self-government to India and aimed to increase Indian involvement in various branches of administration. Which one of the following is correct in respect of the above statements? (a) Both Statement-I and Statement-II are correct and Statement-II is the correct explanation for Statement-I. (b) Both Statement-I and Statement-II are correct and Statement-II is not the correct explanation for Statement-I. (c) Statement-I is correct but Statement-II is incorrect. (d) Statement-I is incorrect but Statement-II is correct. 7. Consider the following events: 1. Barrah dacoity 2. Bomb attack on Viceroy Hardinge 3. Organisation of the Ramosi Peasant Force What is the correct chronological sequence of the above events? (a) 1-2-3 (b) 1-3-2 (c) 2-3-1 (d) 3-1-2 8. Consider the following pairs with reference to the Indian National Movement: Personalities Contributions 1. Madanlal Dhingra - Founded Indian Home Rule Society in London 2. Shyamji Krishnavarma - Started journal Indian Sociologist to spread revolutionary ideas 3. Virendranath Chattopadhyay - Established Berlin Committee for Indian Independence 4. Madam Bhikaji Cama - Started journal Bande Mataram to propagate against the British rule Which of the above pairs is/are correctly matched? (a) 1, 2 and 3 (b) 2 and 4 only (c) 2, 3 and 4 (d) 1, 3 and 4 only 9. Which of the following statements with regard to the revolutionary phase in the Indian National Movement is correct? (a) A mission was sent under Sohan Singh Bhakna and Lala Hardayal to Kabul to organise a 'provisional Indian government'. (b) V. D. Savarkar propagated a spirit of militant nationalism, including use of violence, through his journal Maharatta. (c) The Komagata Maru incident inflamed the Ghadr leaders and decided to launch a violent attack to oust British rule in India. (d) Anjuman-i-Mohisban-i-Watan was a secret society organised by Bhagat Singh in Lahore. 10. The Dastak system which was adopted by the British in the initial stages of their expansion was related to the	6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ: ਬਿਆਨ-I: ਅਗਸਤ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ਧ੍ਰੋਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਬਿਆਨ-II: ਮੋਰਲੇ-ਮਿੰਟੋ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ? (a) ਕਥਨ-I ਅਤੇ ਕਥਨ-II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਥਨ-II ਬਿਆਨ-I ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। (b) ਕਥਨ-I ਅਤੇ ਕਥਨ-II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਥਨ-II ਬਿਆਨ-I ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। (c) ਕਥਨ-I ਸਹੀ ਹੈ ਪਰ ਕਥਨ-II ਗਲਤ ਹੈ। (d) ਕਥਨ-I ਗਲਤ ਹੈ ਪਰ ਕਥਨ-II ਸਹੀ ਹੈ। 7. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ: 1. ਬਾਰਾਹ ਡਕੈਤੀ 2. ਵਾਇਸਰਾਏ ਹਾਰਡਿੰਗ 'ਤੇ ਬੰਬ ਹਮਲਾ 3. ਰਾਮੋਸੀ ਕਿਸਾਨ ਫੋਰਸ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਕਾਲਕ੍ਰਮਿਕ ਕ੍ਰਮ ਕੀ ਹੈ? (a) 1-2-3 (b) 1-3-2 (c) 2-3-1 (d) 3-1-2 8. ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ: ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ - ਯੋਗਦਾਨ 1. ਮਦਨਲਾਲ ਢੀਂਗਰਾ - ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਅਨ ਹੋਮ ਰੂਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ 2. ਸ਼ਿਆਮਜੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਰਮਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਇੰਡੀਅਨ ਸੋਸ਼ਿਓਲੋਜਿਸਟ ਜਰਨਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ 3. ਵੀਰੇਂਦਰਨਾਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ - ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਬਰਲਿਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ 4. ਮੈਡਮ ਭੀਕਾਜੀ ਕਾਮਾ - ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਜਰਨਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ/ਹੈ? (a) 1, 2 ਅਤੇ 3 (b) ਸਿਰਫ 2 ਅਤੇ 4 (c) 2, 3 ਅਤੇ 4 (d) ਸਿਰਫ 1, 3 ਅਤੇ 4 9. ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਪੜਾਅ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਿਆਨ ਸਹੀ ਹੈ? (a) ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਅਤੇ ਲਾਲਾ ਹਰਦਿਆਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਬੁਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ 'ਅਸਥਾਈ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ' ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। (b) ਵੀ. ਡੀ. ਸਾਵਰਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਰਨਲ ਮਹਾਰੱਤਾ ਰਾਹੀਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੇਤ ਅੱਤਵਾਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। (c) ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਘਟਨਾ ਨੇ ਗ਼ਦਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹਿੰਸਕ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। (d) ਅੰਜੁਮਨ-ਏ-ਮੋਹਿਸਬਾਨ-ਏ-ਵਤਨ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸਮਾਜ ਸੀ। 10. ਦਸਤਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ
---	--

(a) Military power (b) Judicial administration (c) Appointment of agents (d) Trade privileges and concessions 11. Which of the following was popularly known as the "Firebrand of South India"? (a) Radhakrishnan (b) E.V. Ramaswamy Naicker (c) Kasturi Ranga Iyengar (d) S. Satyamurti 12. In the seventeenth century, in which of the following was/were the factory/factories of the French East India Company located? 1. Karaikal 2. Yanam 3. Machilipatnam How many of the above given statements is/are correct? (a) Only one (b) Only two (c) All three (d) None 13. Arrange the following in chronological order: 1. 1st Anglo-Maratha War 2. 2nd Anglo-Mysore War 3. Battle of Chinsurah 4. Battle of Wandiwash Choose the correct option: (a) 4-2-1-3 (b) 3-4-1-2 (c) 2-4-3-1 (d) 1-3-4-2 14. Consider the following statements regarding the effects of the Permanent Settlement: 1. Permanent Settlement was brought into effect by Lord Cornwallis in 1793. 2. This settlement was made with the zamindars of Bengal, Bihar, and Orissa. 3. The Permanent Settlement led to the widespread transfer of land ownership from the zamindars to the British East India Company. How many of the statements given above are not correct? (a) Only one (b) Only two (c) Only three (d) None 15. There was no independent development of industries in India during British rule because of the: (a) Absence of heavy industries (b) Scarcity of foreign capital (c) Scarcity of natural resources (d) Preference of the rich to invest in land 16. Consider the following statements, with reference to weaknesses of People's uprisings against British before 1857, 1. The leadership was semi-feudal in character. 2. The leadership was backward looking and did not offer effective social alternatives. 3. The priestly classes isolated themselves from the uprisings. 4. The uprisings were mainly localized. How many of the above given statements is/are correct? (a) Only one (b) Only two (c) Only three (d) All Four	(a) ਫੌਜੀ ਸ਼ਕਤੀ (b) ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (c) ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ (d) ਵਪਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤਾਂ 11. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ "ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਫਾਇਰਬ੍ਰਾਂਡ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ? (a) ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ (b) ਈ.ਵੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਨਾਇਕਰ (c) ਕਸਤੂਰੀ ਰੰਗਾ ਆਇੰਗਰ (d) ਐਸ. ਸੱਤਿਆਮੂਰਤੀ 12. ਸਤਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਫ੍ਰੈਂਚ ਈਸਟਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ/ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਸਥਿਤ ਸਨ/ਸਨ? 1. ਕਰਾਈਕਲ 2. ਯਾਨਮ 3. ਮਛਲੀਪਟਨਮ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਸਹੀ ਹਨ/ਹਨ? (a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ (b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ (c) ਤਿੰਨ (d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ 13. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰੋ: 1. ਪਹਿਲਾ ਐਂਗਲੋ-ਮਰਾਠਾ ਯੁੱਧ 2. ਦੂਜਾ ਐਂਗਲੋ-ਮੈਸੂਰ ਯੁੱਧ 3. ਚਿਨਸੁਰਾਹ ਦੀ ਲੜਾਈ 4. ਵਾਂਡੀਵਾਸ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ: (a) 4-2-1-3 (b) 3-4-1-2 (c) 2-4-3-1 (d) 1-3-4-2 14. ਸਥਾਈ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ: 1. ਸਥਾਈ ਬੰਦੋਬਸਤ 1793 ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2. ਇਹ ਬੰਦੋਬਸਤ ਬੰਗਾਲ, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਜ਼ਮੀਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3. ਸਥਾਈ ਬੰਦੋਬਸਤ ਨੇ ਜ਼ਮੀਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਬਿਆਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ? (a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ (b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ (c) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ (d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ 15. ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ: (a) ਭਾਰੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ (b) ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਘਾਟ (c) ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ (d) ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰਜੀਹ 16. 1857 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਦਰੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ, 1. ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਰਧ-ਜਗੀਰੂ ਸੀ। 2. ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਲਪ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ। 3. ਪੁਜਾਰੀ ਵਰਗਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਦਰੋਹਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰ ਲਿਆ। 4. ਵਿਦਰੋਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਨ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਬਿਆਨ ਸਹੀ ਹਨ/ਹਨ? (a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ (b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ (c) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ (d) ਸਾਰੇ ਚਾਰ
--	---

17. Consider the following pairs:

S. No	Term	Definition
1.	Inflationary Gap	Real GDP exceeding potential GDP.
2.	Inflation Premium	Price rise in a few goods, not all.
3.	Skewflation	Difference between nominal and real interest rates.

Which of the pairs given above is/ are correctly matched?

- (a) 1 and 2 only (b) 3 only
(c) 1 and 3 only (d) 1 only

18. The Fisher Effect states that:

- (a) Real interest rate is the difference between nominal interest rate and inflation.
(b) Nominal interest rate is the difference between real interest rate and inflation.
(c) Real interest rate is the sum of nominal interest rate and inflation.
(d) Real interest rate is unaffected by inflation.

19. Which of the following factors determine the price of LPG (Liquefied Petroleum Gas) in India?

1. International crude oil prices.
2. Exchange rate fluctuations.
3. Marketing costs for Oil Marketing Companies (OMCs).
4. Direct Benefit Transfer (DBT) subsidies.
5. Transportation costs.

Select the correct answer using the code given below:

- (a) 1, 2, and 4 only (b) 1, 2, 3, and 5 only
(c) 2, 3, and 4 only (d) 1, 2, 3, 4, and 5

20. Which of the following does not reduce the money supply in an economy?

- (a) Quantitative tightening
(b) Increasing Cash Reserve Ratio (CRR)
(c) Buying Forex Reserves
(d) Selling G-Secs

21. Which of the following statements regarding Marginal Standing Facility (MSF) is correct?

- (a) MSF enables banks to borrow funds from RBI even under non-emergency situations.
(b) Banks can borrow funds up to one percentage of their net demand and time liabilities (NDTL) at MSF rate.
(c) The MSF rate of borrowing is pegged 50 basis points or 0.50% higher than the Repo rate.
(d) In India, the MSF rate is also used for interbank rate which is the overnight lending rate for Indian commercial banks.

22. With reference to Zero-based budgeting (ZBB), Consider the following statements:

1. ZBB is resource-sensitive and requires a high implementation time.
2. ZBB focuses on short-term planning.

17. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਸ. ਨ	ਮਿਆਦ	ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
1.	ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ ਪਾੜਾ	ਅਸਲ ਜੀਡੀਪੀ ਸੰਭਾਵੀ ਜੀਡੀਪੀ ਤੋਂ ਵੱਧ।
2.	ਮਹਿੰਗਾਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ	ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਸਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ।
3.	ਸਕਿਊਫਲੇਸ਼ਨ	ਨਾਮਾਤਰ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ/ ਹੈ?

- (a) ਸਿਰਫ 1 ਅਤੇ 2 (b) ਸਿਰਫ 3
(c) ਸਿਰਫ 1 ਅਤੇ 3 (d) ਸਿਰਫ 1

18. ਫਿਸ਼ਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ:

- (a) ਅਸਲ ਵਿਆਜ ਦਰ ਨਾਮਾਤਰ ਵਿਆਜ ਦਰ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਹੈ।
(b) ਨਾਮਾਤਰ ਵਿਆਜ ਦਰ ਅਸਲ ਵਿਆਜ ਦਰ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਹੈ।
(c) ਅਸਲ ਵਿਆਜ ਦਰ ਨਾਮਾਤਰ ਵਿਆਜ ਦਰ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ।
(d) ਅਸਲ ਵਿਆਜ ਦਰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

19. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ LPG (ਤਰਲ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਗੈਸ) ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ?

1. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ।
2. ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ।
3. ਤੇਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ (OMCs) ਲਈ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਲਾਗਤਾਂ।
4. ਸਿੱਧੀ ਲਾਭ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ (DBT) ਸਬਸਿਡੀਆਂ।
5. ਆਵਾਜਾਈ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

- (a) ਸਿਰਫ 1, 2, ਅਤੇ 4 (b) ਸਿਰਫ 1, 2, 3, ਅਤੇ 5
(c) ਸਿਰਫ 2, 3, ਅਤੇ 4 (d) 1, 2, 3, 4, ਅਤੇ 5

20. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਘਟਾਉਂਦਾ?

- (a) ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸਖ਼ਤੀ
(b) ਨਕਦ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਨੁਪਾਤ (CRR) ਵਧਾਉਣਾ
(c) ਫਾਰੇਕਸ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖਰੀਦਣਾ
(d) G-Secs ਵੇਚਣਾ

21. ਰਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਸਹੂਲਤ (MSF) ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਿਆਨ ਸਹੀ ਹੈ?

- (a) MSF ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ RBI ਤੋਂ ਫੰਡ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
(b) ਬੈਂਕ MSF ਦਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁੱਧ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ (NDTL) ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਟ ਤੱਕ ਫੰਡ ਉਧਾਰ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।
(c) ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਦੀ MSF ਦਰ 50 ਬੇਸਿਸ ਪੁਆਇੰਟ ਜਾਂ ਰੈਪੇ ਦਰ ਨਾਲੋਂ 0.50% ਵੱਧ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
(d) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, MSF ਦਰ ਅੰਤਰਬੈਂਕ ਦਰ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਉਧਾਰ ਦਰ ਹੈ।

22. ਜ਼ੀਰੋ-ਆਧਾਰਤ ਬਜਟਿੰਗ (ZBB) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ZBB ਸਰੋਤ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
2. ZBB ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

Which of the statements given above is/are correct? (a) 1 only (b) 2 only (c) Both 1 and 2 (d) Neither 1 nor 2 23. With reference to the Reserve Bank of India(RBI), consider the following statements: 1. RBI does not pay income tax on its earnings. 2. The surplus transferred by the RBI to the Union government is classified under the category of capital receipt. Which of the statements given above is/are correct? (a) 1 only (b) 2 only (c) Both 1 and 2 (d) Neither 1 nor 2 24. Which of the following best describes the purpose of a Consolidated Sinking Fund in India? (a) To provide loans to state governments to finance their development projects. (b) To invest in securities and earn returns to reduce the burden of union government debt servicing. (c) To help state governments manage their debt repayment obligations effectively. (d) To provide financial assistance to public sector undertakings for their modernization and expansion. 25. With reference to the Indian economy, consider the following statements: 1. Government Securities (G-Secs) are considered risk-free investments. 2. Unlike G-secs, Treasury Bills(T-Bills) are a short-term debt instrument. Which of the statements given above is/are correct? (a) 1 only (b) 2 only (c) Both 1 and 2 (d) Neither 1 nor 2 26. Consider the following statements: 1. The World Bank allocates votes for member countries based on the share of the bank's capital stock held by the member country. 2. India currently holds more than 5% of the voting power in the World Bank. Choose the incorrect statement(s): (a) Only 1 (b) Only 2 (c) Both 1 and 2 (d) Neither 1 nor 2 27. Which of the following categories of borrowers are eligible for taking the benefit of Priority Sector Lending under the Weaker Sections Category? 1. Small and Marginal Farmers 2. Self-Help Groups 3. Beneficiaries of Differential Rate of Interest (DRI) scheme 4. Distressed farmers indebted to non-institutional lenders 5. Minority Communities as notified Select the correct answer from the choices below: (a) Only 1 and 2 (b) Only 1, 2 and 3 (c) Only 2, 3 and 5 (d) 1, 2, 3, 4 and 5	ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ/ਹਨ? (a) ਸਿਰਫ਼ 1 (b) ਸਿਰਫ਼ 2 (c) ਦੋਵੇਂ 1 ਅਤੇ 2 (d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2 23. ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (RBI) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ: 1. RBI ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। 2. RBI ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਪਲੱਸ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ/ਹਨ? (a) ਸਿਰਫ਼ 1 (b) ਸਿਰਫ਼ 2 (c) ਦੋਵੇਂ 1 ਅਤੇ 2 (d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2 24. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਡੁੱਬਣ ਫੰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ? (a) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। (b) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਿਟਰਨ ਕਮਾਉਣਾ ਸੇਵਾ। (c) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ। (d) ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਪਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। 25. ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ: 1. ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ (G-Secs) ਨੂੰ ਜੋਖਮ-ਮੁਕਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2. G-secs ਦੇ ਉਲਟ, ਖਜ਼ਾਨਾ ਬਿੱਲ (T-Bills) ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ/ਸਹੀ ਹੈ? (a) ਸਿਰਫ਼ 1 (b) ਸਿਰਫ਼ 2 (c) ਦੋਵੇਂ 1 ਅਤੇ 2 (d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2 26. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ: 1. ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਸਟਾਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। 2. ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟਿੰਗ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ 5% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਗਲਤ ਕਥਨ(ਕਥਨਾਂ) ਚੁਣੋ: (a) ਸਿਰਫ਼ 1 (b) ਸਿਰਫ਼ 2 (c) ਦੋਵੇਂ 1 ਅਤੇ 2 (d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2 27. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰ ਉਧਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ? 1. ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨ 2. ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ 3. ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਆਜ ਦਰ (DRI) ਸਕੀਮ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ 4. ਗੈਰ-ਸੰਸਥਾਗਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਖੀ ਕਿਸਾਨ 5. ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ: (a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2 (b) ਸਿਰਫ਼ 1, 2 ਅਤੇ 3 (c) ਸਿਰਫ਼ 2, 3 ਅਤੇ 5 (d) 1, 2, 3, 4 ਅਤੇ 5
---	--